

Nuorttanaaste

Kristalaš mano bladde.

»Gæċa mon boad̄am farga«

»Leket maidai digis garvvasak.«

No. 10.

September manost 1899.

1as jakki.

Manlakkai anak don du aigasaš obmudagak?

Ja mon cækkam digjidi: Dakket aldsesædek ustebid værre mamon bokte, vai, go di dabe ærranepet, si dalle valdaše din agalaš orromsajidi!

Luk. 16, 9.

Rutta læ okta stuorafabmo maielmest, gi dam i oaine? Rutta rađde maielme, cækka sadnevajas. Ollo ruđak, ollo ustebak. Vainok ruđaid, de læ dust maielme. Rutta læ dat buoremus galvvo, mi hadest bisso sikke gæssed ja dalvved. Ja dat læ vissan, alma ruđaitaga i matte olmuš algget maidege maielmest. Alma ruđaitaga i læk borramuš, ige jukkamuš, ige viste, æige dalkasak, i voggo ige likagisto. Go dalle nabbo ruđak læk nuft aibas darbašlažak, de i læk imaš, atte juokkehaš daid gæċċa-lala aldses ožudet nuft buorremusad go satta ja i mange vaivest ja bargost batar, go rutta læ fidnemest. Manne likka olmuš nuft arrat bajas iđđides ja i udnu aldses favdnadet nakkara? Manne viekka son nuft jottelet balga mielde, atte illa asta vuoinanas gæsset? Manne bargga son nuft garraset ija ja bæive, atte bivastak goaikko su gallost? Manditi mangas æi mastege bala, æi hæga hædest, æige buok nuoskemus ja fastemus bargoin? Buok dam gilla olmuš ruđa diti.

Dađe bahabuk, olmuš manna ain vi-dasæbbo. **Son dakka ruđaid su sielos æppe-ibmelen.** Golle ja silbba šaddaba ædnam ċiegnalasast, mutto sudnost læ okta

ċiegos fabmo olbmu gæsset allagasast, lb mel lutte, vuolast ribagi. Dai boaris Grekalažai lutte juo adnujuvvui riggisvuoda ibmel maielme-vuoli ibmelen (Underverdenens gud). Juo, rutta rađde hirmadet mangas bagjel, rutta gæssa davja olbmu suddo ċiegŋalassi. Mangases æi læk cælmek ige vaimo masage ærai go rutti. Rutta-jurdagiguim likkik si bajas, rutta-jurdagiguim elek si bæivesek, ja ruttajurdagiguim mannek si vuoinadussi. Sin oaivve-hutkam ja rakkasæms jurdda buok sin fidnoi, sarnomi ja brævai siste læ — rutta. Ruđa diti vuvddek si duottavuoda, vigitesvuoda, buorid dabid, rievte, gudne, sin ædnamlaš dili ja buok alla ja vuoinalaš burid. Ruđa diti vuvdde Jakob bardnek vieljasek, Josefa. Ruđa diti addi Dalila Samsona Filistalažai giti. Ruđa diti beti Gehasi Na'man ja gielisti Elisa oudast. Ruđa diti maidai Judas beti hærvvasvuđa Hærra. Si gæk dansejgeje gollegalbe birra, vuolasčaskujuvvujegje mæcist. Mattago son oktage lokkat buok daid, gæk dam vildda ocost ruđa, obmudaga ja oasalašvuoda manjist ruoktot bukete dam sarjaduvvum, rafhetes oamedovdo?

Dam fastes boasto ano ruđain læ dat, maid dat Hærra Jesus datto cuigodet dam værddadusast. Son goċċoda buok mamona værren. Ja muitop mi dam, atte Hærra sardno duollariguim. Dak olbmuk lavejgeje rigga læt, mutto davja legje sin ruđak ċoggujuvvum vanhurskismættoset sisa. Si legje gaibbedam æmbo duollo, go si berrejgeje. Si æi buris mattam, go si suddodovddoi botte, ruoktot-makset dam vanhur-

skesmättoiset fidnejuvvum ruđa. Dastgo gost galgge si dæivát sin, gæid si legje bæt-tam. Mottomak satte asam Romast, ærak Aleksandriast, ja fast ærak gukken siste Asiast. Æi alma mattam si sin dæivvat goassegen. Damditi go dat i læm vejolaš galgge si čuovvot Jesusa rađe: **Dakket ald-sesædek ustebid værre mamon bokte!**

Værren goččuduvvui dat mamon, mi duollari haldost læi. Æpgo son mi satte, jos mi riehta arvvedet, cælkket dam buok mamon birra? Guttemuš mist matta oud-danloaittastet ja cælkket: Mon im læk goas-sege ruđaidam adnam boastot? Gi min gaskast læ, gutte i læk cævllastallam ruđai-nes? Ja jos mi gudnalažat vel lækge tinem ruđaidæmek, manlakkai tinejegje min van-hemak daid? Juogo son soames šuokatus, masa vaimolađismættomvuotta læ læmaš a-šalaš, i læk dego bisanam daide, ja manga garrodusa, maid betolašvuotta læ riegadat-tam jæ mangasa ruđaide darvvanam. Dam diti don, gæst ruđak læk, gula Hærra jena Daga aldsak ustebid dam værre mamon bokte! Rutta galgga jorrat, rutta galgga barggat. Divte nabbo dalle daid mannat væketet vaivvašid ja vardnotemid! Divte ruđaid mannat burid dagoide! Divte man-nat miššoni, Ibmela rika aššai! Valde daid jabman ruđaid ja bija mannat, vai vuoitak liegga vaimoid. Raba bursak ja adde daid mannat šaddo buktet Ibmela rika balyvalu-sast. Væket dal ruđaidakguim, vai okta miššonæra mattači saddejuvvut daide vaiv-van bakkenide! Skappo dobbe ovta čieg-ŋalet mōraštægje silloi ovta ilolaš boddo ja daggobokte ouddanyæket gittos gadnja-lid! Olgusvidet dam jierbmalaš ja olmuš-ustebias rutta-ano bokte čuovga ja ito duottavuoda ja dærvašvuoda, oanekažat cæ-lket, daga aldsesad nstebid dam værre ma-mon bokte.

Æp mi goassege dam šadda gattat. Hærra falla migjidi maysolaš balka dam ovtast. Dat damlakkai vuittujuvvum uste-bak galggek min vuostaivalddet daina aga-

laš orromsajin. Orro dast dego mi alme ansašifēime rutta-addaldagaidæme bokte. Lægo dat nuft? I, gukken dast erit. Čal-lagest čuožžo navt: Armost lepet dt bestu juvvum. Audogas armost, alma mu tines-tusa ja værdugasvuodataga. Mutto dušše čajeta nuft. Hærra sardno daggar olbmui-guim, gæk gattamus-jurdagi ala legje boät-tam ja datto audugassan šaddat aivestassi armost. Daide čajeta son dal, manlakkai si buoremusad galgge gittet dam vuostai-valddujuvvum armo oudast. Dastgo dat aigge boatta go si šat æi læk dabe. Si fert-tejik jabmet. Æna rabbaida sin julgi vuol-de, buok golle ja silbba njalkasa sin giedai gaskast erit. Mutto maggar illo! Hærra lækasta armost usa hærvasvuoda orromsaje-di. Son doalvvo sin rafhe-lavoid sisa, gost si æi æmbo darbaš viekat ja račcat nuftgo dabe vuollin; mutto gost si ožžok vuoina-det alme agalaš sabatvuoinadusast. Dobbe læk dat ustebak, gæk oudastrokkadaladedin gæiggutet sin giedaidæsek sin vuostai, gnðek dabe rakisvuodadagoid čajetegje, dak guðek čielggaset čajetegje, atte si legje oskaldas dallodoallek Ibmela mangalagan armo bag-jel. Ja dal aigguk dat ustebak birastattet sin alme poarta oudast ja doalvvot sin raf-he orromsajedi. Dat bisso agalaš duotta-vuottan: Mi bestujuvvut armost; mutto dat maid bisso duottan, atte i vel okta cæ-celittege, mi Jesus nammi geiggejuvvu min vieljaide, galgga šaddat balkataga; dastgo buok maid mi læp dakkam ovta su ucce-mus vieljai vuostai, dam læp mi dakkam su ječas vuostai.

De dakket aldsesædek ustebid værre mamon bokte. I ustebid dam ællem varast, arvalla Hærra. I duššalašvuoda ja ječas-vuoda gilvva galgga bajas oažžot boccedet, mutto davverak, mak æi ruosto, maid muoco i duššet ja suollagak æi oažžo suoladet. Okta burissivdnadusa siebman galgga bajas boccedet, ja dat nannoset bisso ja šaddos ouddeda buok stoarmai ja garradalki čađa ja maidai gasko dam mannemus mäielme

duomo stoarma gaigga dat bissot.

Damditi læge oskaldas dallodoalle dai ruđai ja dai obmudagai bagjel, maid Hær ra dudnji læ oskildam. Læge vaimolađis ja harjehada rakisvuođa, juokke baikest, gost dat læ dudnji vejolaš. Mutto alle goassege vajaldatte, atte aito dalle matak don dam duotta vaimolađisvutti harjehadat, go don ješ bæivalažat vuostaivaldak Ibmel vaimoladisvuođa du vuostai. Dalle læk don bajeduvvum ædam riba, golle ja silba, bagjel. Dasto matak don burissivnadussan šaddat, i aivstassi daggohokte, atte don boratak daid, gæk nælgis læk ja væketak buccid, mutto maidai daggobokte, atte don ravkak sieloid Jesus lusa ja damlakai šaddak gaskaoabmen Ibmela giedast, suddolažai bæstet, ja si galggek du vuostaivalddet daina agalaš orromsajin.

Dat ovdulaš olmai.

(Lassi oudeb nummari.)

IV.

Krisus læi ovdolaš su gillamušas siste.

Bæivaš bolti su, igja-čoaskem goallodi su, arve njuoskadi su, goikko givsidi su, ja nælge su famotutti. Jos okta aino daina gaskalasain, mak su oaive reggo, lifče du sarjadam, de huoikkot livčik don ferttim bakčas diti. Mutto son guđi ollis krovno basteles-lanjain oaives alde. Si russinavllijegje su. Dak giedak, mak legje nuft gærgadak væketet ja erit-cikko nuft ollo gadnjalid, dak russinavllijuvvujegje, čađarettjuvvujegje groavva spikarin. Dak juolgik mak nuft manga rakisvuođa ærana manne, giddejuvvujegje ruossa-murri.

Gæča! Gæča! Gæča!

Gi aiggo dal su væketet? Bottet deike, di Jerusalem olbmak, gæid jabmid son bajasbovti, ja gæid buccid son dalkasti — Guđemuš dist dal su aiggo væketet soaltahid giedain erit? Mutto i læk ostage væketægje. Go son dal læ gillam buok dam

min oudast, — gi dalle min særvest aiggo biettalet ruosast guoddemest su maņist?

V.

Kristus læ ovdulaš su vuottos siste.

Vuost luondo famoi bagjel. Go son jienas bajeda jaskudek abe maraidægje barok su julgi ovddi. Su dovdekk biekkak ja barok. Go son sævva sigjidi, de si bottek, ja go son čiggo sin, de si javutuvvek. Son vazzaši baroi alde dego livče goike æna. Dietto-olmak læk stuora dingai dakkam bucci dalkastusa harrai; mutto go rubmaš lattok ollaset læk galdnam, go čalbme læ čađabillašuvvam, go spitalvuotta læ oaze goikadam dam likotæme davti ala, go jabmin læ hæga šaskadam, — dalle i dieđe olmušlaš dietto maidege rađid. Mutto Jesus dagai labmasid gievrran, daid čalmetemid oaidnen, spetaložai dævašen ja jabmid ællin, — — — Luonddo læ su gululaš balvvalægje. — —

— Gæča maidai su vuoto havde bagjell! Su famolaš jiedna bakke maidai havdai, ja jabmek guođčelek sin sevdnis oađemsajesek Ja de valdi son čoavddagid jabmemi ja jabmen riki, bijai daid su boakanasas gidda ja čurvi nuft allaget, atte buok girkkogardek gullek daid sanid: »Jabmen! Gost læ du čæčagas? Helvet! Gost læ du vuoitto?

Mutto Kristusa vuoitto læ aivestassi algam. Obba æna læ su, ja son galgga dam oaibmenes oažžot. Mi læ dat, mi vaillo min ædnamest ja buok æra ædnamin? Likko. Mi æp goassege oažžo bisovaš likko maielmest, oudalgo Kristus oažžo rađdet. Oudalgo buok baikkek evangelium bokte vuittjuvvujek — oudalgo davven ja ourjen, nuorttan ja væstan čibbid sogjaldattu-juvvujik Kristus, lonistægjamek, oudast.

Mutto, ustebam, vare dat »maielme soavetus« alggaši du vaimo siste! Okta Jesus nuft buorre, okta Jesus nuft lađes, okra Jesus nuft ravislaš — ikgo don berreši su rakistet? — — —

O vare dat boddo šaddaši du hægja boddon! Čuožžil bajas, jabmemættom sielol! Du irgge boatta moarses viežžat. Je-

sus gæiggota su gieđaidas dudnji ja cælka: »Mon rakistam du agalaš rakisvuodain;« ja don vastedak: »Mu ustebam læ mu ja mon læm su«. Bija du gieđak su gitti. Dam bodo rajest læga don suina okta. I mikkige heđid galgga dudno ærotet. I mikke buollašid galgga rakisvuoda čoasko det. Balddalagaid oažok Jesusin vagjolet dabbe ædnam alde ja balddalagaid Jesusin almest. Divte dal buok hærvarasik daina almalaš gardin dævddeđ du viste njalgga hajain, ja dam almalaš lavllom-koara divte lavllot du hægja-lavllaga audogas aglašvuoda vuostai.

Mutto maid oaidnam mon vuoiñast? Mon oainam mu ustebam boattenen. »Gæčā, son boatta viega vari bagjel, njuiko alagasai bagjel!« Son boatta gaibbedet du vaimo ja du gieđā, vuoi, ustebam! Satakgo don sust dam gieđdeđ? Jos don dam satak, de ik dovdda su cækkemættom čabisvuoda, ja ik dovdda dam stuora mavsolašvuoda daggar irgest. Son aiggo buristsivdnedet du vaivvaš sielo. Son aiggo erit valddeđ du raisgagam, duolva biktas, ja dam sagjai garvota du hærvasvuoda vilggis biktasi sisa. Son aiggo dust eritvalddeđ buok du suddo, buttistet du ja bæstet du suddo famost ja valdest. Son aiggo du dævddeđ rafhin. Boađe dal su lusa, ja du vuostas gæčastak su ala galgga du likkolažžan-dakkujuvvam buktet dam dovdastussi: »Son læ ovdulaš!«

Basse čallag birra.

(Lassi oudeb nummari)

Ođđa testamenta brævačallik muittalek maidai alma bæitekætta dai buostomænoi birra, mak ittegotte daina særvegoddin maid si ječa legje asatam, ja maid si rakisgegje. 1 Kor. 1, 11. 5, 1. 8, 11. 2 Kor 12, 20. 2, 4. 6, 11—13. 11, 2. Damlakkai oaidnep mi galatalaš særvegode sogjelvuoda birra eritgaidat dam buttis evan-

gelium oapost, ja mi oaidnep daid værranatte boasto manoid Korinta særvegodest basse ækkedes-mallasid navdašeme vuolde. Dobbe læi naggo oappo birra, dat armoaddaldak sardnot amas gielaiguim maidai boastot adnujuvvui, daggobokte atte muttomak ječasek gudne datto occat, ja ærak fast dam jurdak ala legje boattam, atte dat kristalaš osko læ okta jabma ja juovddelas dingga, okta jierme ašše mange erinoamaš duojetaga vaibmoi ja ællimi. Muttomest su brævaines muittala Paulus, manlakkai su apostal-isidvuotta šaddai vuostalastujuvvum vel dainage særvegoddin, gæida som čali. Dam vuostas girjest Timoteussi muittala son alma mange bakkotaga ollo vægalaš saniguim su oudalaš ællimest birra. 1 Tim. 1, 13. Ap. dag. 26, 11. I Pettarge su čallagides siste gæččalam čabbodet su bagjeldoalmames, dam namalassi, atte son biettali hærvasvuoda Hærra. — Æra histor ja čallid oidnep mi hervvemen ja čabbodæme sin stuora olbmaid ja ječasek ællimistorja; mutto bibala čallik æi damlakkai dakkam.

Bibbal-sane ibmelvuotta læ maidai dovdost dam **rakisvuoda vuoiñast**, mi dam čadamanna.

Bibala čallik čajetet dam siskaldæmus rakisvuoda æra olmui vuostai. Oudamærka diti Moses, go son muittala Judalažai æppegululašvuoda ja huopost boatte vardnotesvuoda birra, almage rokkadalla sin ovtast. 5 Mos. 28. 4 Mos. 14, 11—19. Okti rokkadalai son 40 bæive ja ija oktanmanost su gittemættom olbmuides oudast, son nu njuoras dovdoid ani olbmuides diti, atte son celki: »Vuoi, jos don datošik andagassi addet sigjidi sin suddo! Mutto jos ik, de eritsikko mu du girjestad, maid don læk čallam.« 2 Mos. 32, 32. Vaiko gal Judalažai duššadubme lifče læmaš vanhurskis ranggastus sin suddoi diti, ja Moses ječas bæraš lifče šaddam stuora olmušen, damsagjai go dal i ožžom namatatte allagvuoda maielmest. 2 Mos. 32, 10. 4 Mos.

27, 15—23. Apostal Paulus, gutte čali 13 Ođđa testamenta brævain, dam sëmma vuoiņa čajeta. Manñilgo son 20 jage læi šad-dam baččadæmus lakkai doarallujuvvum su ječas ædnam olbmuin ja go dat doarradal-lujumik ain legje bistemen, čalla son dam sëmma rakisvuođa vuoiņast: »Mon cækkam duottavuođa Kristus siste, im mon gielastala, go nu oamedovddo duođasta muina Bassevuoiņa siste, atte must læ stuora moraš ja hœitekættes bavčas mu vaibmom siste. Dastgo mon savašim ješ læt Kristusest erit garroduvvum oabmen mu vieljaidam oudast guđek læk mu fuolkek oaže mielde.«

Ja gosaiķnessi son bođi, duođašti su vagjulul rievtašvuođa birra daina su samin. Dallanaga manñil go son læi gillam dam garrascemus vuostehago Judalažain, doppi son dam vuostas dillalašvuođa makset baha burin ja fasten sardnedi evangeli-um sigjidi. Ap. dag. 13, 45. 14, 19. 17, 5. Igo dat lek juoga bagjel-lundolaš ašid, erinoamašet go muittuvuvvu, man vuoiņast dat olmai ouddal dolvvujuvvui? Mi læ dugjom dam stuora nubbaštusa?

Bibbal-čallik addet maidai migjidi alduvvum arvadusa Ibmela rakisvuođast. Guđemuš æra girjin gavdnu dakkar govva Ibmel rakisvuođast go dat, mi čuovgga dam ovta værdadusast lappum bardne birra, daihe Johanna vuostas girjest? Min Hærramek Jesus Kristus historjas addujuvvu migjidi hœrvvas muittalus Ibmel rakisvuođa birra. Ibmel almostuvvam oažžai — čierro dam galčum Jerusalem bagjel — rokkadalla sorbmejejidest oudast — jabma vašalažaidest oudast — gilla buok iloin sin diti, vai son mattaši agalaš audogasvuođa fidnet sigjidi.

Bibbal-čallik rakisvuođa dakkek oaivesumman buok bakkomin. 5 Mos. 6, 7. Math. 22, 27—40. Rom. 13, 10. Bibbal goččo min bagjelvuoitet dam baha burin. Rom. 12, 21., buristsivdnedet daid gæk min garrodet ja rakistet guđekguimidæmek, nuft go Kristus læ min rakistam. Joh. 15, 12. Johannes cælkka: »Mi læp gædnegasak bi-

jat hæggamek vieljaidæmek oudast.« 1 Joh 3, 16.

(Lasetuvvu.)

Getsemanest Golgattai.

Getsemane atestus.

(Lassi gavcad nummari).

Damlakkai suddolažai sajest čuožžot, ferti lonistægje siloi hirmuš gafhad læt. Dal dovđai su siello dam baldosa aldest suddost. Suddo læi gal alelassi dovddon fasten sudnji; mutto dal oini son čielgga-sæbbo go oudal dam jametægje ječasvuođa lagid. Gal sati son æmbo dal go goassege ouddal boattam dovddat dam viddes ja buok čađabakkejægje bahavuođa, mi suddost læ, dam bikka-čappis sævdnada, dam hirmuš ranggastattivuođa, damditi go vuostehago dagai dam agalaš truvno vuostai, ječas Ibmela vuostai. Son oini dal singe lutte, gæk davjemusad su birrastatte, man gukkas olbmuk suddo sisa matte mannak, moft si nuftgo Judalažak bivddet sorbmet su. Dat hirmuš ja vaimolađismættom mænno-dus, maid son ješ bođi dovđai, ravasti su ouddi olmui vaši Ibmel vuostai; ja go son oini dam, doppi suorgatus su, ja su siello vuolaseddujuvvui, go son jurdaši, atte son buok dam bahavuođa galgai guoddet ja lokkujuvvut bagjelduolbi særvvai, atte son galgai sarjaduvvut sin bagjelduolbmami diti ja cuvkkejuvvut sin boastodagoi diti. I dat atte son galgai cuvkkejuvvut ja sarjaduvvut hirmmaštattam su nuft ollo go dat fastevuotta suddo ječas luondost, mi aibas-rak oroi su dego duššadæme.

Alma æppedkætta algi son maidai čieg-nalæbbo go oudal arvvedet suddo rangastusa; vust dam, atte suddo dat læi, mi su daggar dili sisa læi buktam dal, go son gil-lajægje ouddast-olmajen suddolažai diti læi šaddam, ja dasto dat ranggastus, maid son ferti guoddet, damditi go son ævtodattolež-

at bajelasas valddi dam dili. Mon balam hui sagga dam theologiast, mi datto min aige radđet. Dat oidnu hui halbben adnemen ja uccedæme dam værdogasvuoda, mi berre bigjujuvvut min Hærramek Jesus Kristus gillamušši. Mu vieljačidam, mon im bala goassege, atte ila ollo cælkam Jesusa rabmin, go mon sardnom su gillamuša birra. Helvet læi sægotuvvum dam gæra sisa maid son læi saddejuvvum gurret. I dat læm agalaš gillamuš; dastgo go son læ Ibmel, matti son oanekaš aigest addet dam bagjeldulmujuvvum lakki arvvestadnujume ja dam basse golbm-oktalašvutti daggar soavatusa, maid dat suddolaš olmuš-sokka i lifčē mattam agalaš helvet-givsin ouddan-skappot. Dat bakčasad mak cuvkkijege min bæstamek sielo; dat stuora mæremættom atestusa appe, man maraidægje barok časke su sielo vuostai, go son jami, læk nuft vnođdotmæt tomak, atte mon im satte šat mannat mu guoratallamidam siste vidasæbbo, aman mon šaddat aššalažžan dasa, attegæččalam cælkamættom dinggaid sardnot. Dušše dam vel datom cælket, atte stančēe dam stuora stoarmas abe čiegnalasast bođi su ala ja bači sust varravivastaga. I vel læm son boattam dai maradægje baroi ragjai ješ garrodusast; mutto čuožžodedin gadderavdda alde gulai son daid suorgatatte doajatagai julgides oudast, ja su siello sagga suorani ja losedattujuvvui. Dat læi dæbma dam vaiddalusa garradalkest, njunus dast, mi mañil galgai boattet. Ja dal, go son čuožžoi dam baikest, gost mi lifčimek galggam čunžžot, ja gillai dam, maid mi læimek anšašam gillat, šaddai son sagga stuora atestussi. Son ferti gillat dego okta suddolaš, suina mænnodegje dego suddolažain, vaiko sust i mikkege suddoid læm. Dat læi dat, mi vuogjodi su sielo daggar atestussi.

Lasetuvvu.

Lappum bardne.

Luk. 15.

(Lassi gavcad nummari).

Hærra daggobokte almostatta min čiegnalas billašume ja dokkedmættomvuoda dasa mi buorre læ. Nælgje ja hæde bokte fertte Ibmel doaimatet suddolaža jurašet dam rivtis sida ala. I dat læt lappum barni ja niedai rakisvuotta almalaš aččai, mi gæsuta; mutto dat hætte, maid ačče sadde, dat dat læ, mi bagge boattet suddolaža gattamuš-jurdagi ala ja armo occat, dat læ Ibmela duogje. »Min ječamek jærkast ja daidost æp satte mi boattet Kristus lusa, daihe oskot Kristus ala; mutto dat læ Bassevuoija dakko, gutte læ ravkam min — evangelium bokte.«

Dam ragjai læi lappum bardne dal boattam — damragjai namalassi, atte son »aicagođi«. Ollok læk si, gæk damragjai læk ollem, mutto æi gukkelide, ja damditi si æi læk bestujuvvum. Mangas læk čirrom suddoidæsek diti, rokkadallam Ibmeli, dakkam burid loppadusaid; mutto æi læk juovd dam gukkelide. Si læk læmaš alme poartta rajest ja fast ruoktok macce. Muittok dam birra šaddet vaivvedet sin čađa buok agatašvuodai.

»Ollo bæivve-balkolažak«. »Juo, dađe bahabuk ila ollo! Si vagjolet gudnes ja činatuuvum buok fæskarin dam stuora ače viesost — dat læ Ibmela arbmo-rika asatus ædnam alde — Si mattet bagjel buok ače dalo asatus-lagaid. Si goček oskaldasvuodain dai bagjel, ja adnek stuora angirvuoda daid doalat. Si adnek maid stuora fuola buok dalo ašin, ija bæive læk si gærggadak vastustet daid. — Mutto mi dasto — mi vel vailo sist? Dat læ mærkašatte, go dast namatuvvu: »Sist læ bagjelmæralaš laibbe.« Laibe diti occe si balvvalusa; ja dam ožžu dastgo dast čuožžo, atte laibbe sist læ »bagjelmæralažat«. Manak si æi læk, damditi æi læk si arbolažak. Si læk — bæivvebal-

kolažak. Go sin ækked boatta, de sin birra celkujuvvu: »Si læk juo sin balkasek ožžom.« »Valde dam mi du lœ ja mana.« Dat »valljogas« laibbe lœ fillem mangas girko (sœrvvegodi) balvvalussi. Gi dietta lœgo daina olloin, gæk lappujik sin sovkimvuodasek sisa? Man galles daina bæivebalkolažain aiggok bajasgoccek daina maielme manemus aigin ja lappum bardne ouddamærka čuovvot? Ja gi aiggo hæpanet oacamest dam valljogas laibe alma biktasi, suorbmas ja gabmagitaga?

»Mon cœlkam sudne: Ačāčam, mon læm suddodam alme vuostai ja du oudast, ja im læt šatan dokkalaš goččujuvvut du bardnen; daga mu muttom bæivve-balkolažad dassasažžan.« Son aiggo dovddastet su fuodnevuođast. Son dušše aiggo ravkad balvvalam saje. Su manna rievtes doaiivo son ječas læt spilidam. Dast læ gatamuš ja suddodovddo vaimoi mannam, ja damditi boatta maidai suddodovddastus vaimost. Äi dak læk geppis fargga-vasse dovddok, mak koanstalaš gaskaomi bokte ožžujuvvujek; mutto dast læ dvođalašvuotta.

Man dadde læ čiegnalassi olbmus čieggam dat laki čadnujuvvum slavvavuoda luonddo; dast mi dam oaidnep, go son bargat sitta. Son i læk vela ođđasest rieggadam, ja damditi sust i læk addejubme evangelium čiegnusvuodain. Son hutka, moft son galgga ačes sarnotallagoattet, ja man uccan son galgga gaibbedet, amas son ertnorddastuvvut. Buok dat čajeta, man uccan son dovdai luondo dilist Ibmela ačē-rakisvuoda.

»Son čuožžili bajas ja bođi ačē lusa.« — Mi bæivvaš læ buok sivdnadussi, dam dak sanek læk obba dan historjai. Dal læ vuoitto vuittujuvvum. Bærgalak læ soadest tapem. Agalažat buristsivdneduvvum lekus du bajasčuožželœbme, dallego don »čuožžilegje« ja mannek du ačak lusa. Čabbašæbbo oainatusa i læk engel Gabriel goassege oaidnam. Likkolœbbo boddo i matte olbmo dæivvat su ællim-aigest vogo rajest

havde ragjai. Jos alмест gavdnujek avvoiellok, de čuojatuvvujek si buokak, go sudolaš boatta su almalaš ačes lusa. O vare buokak, gæk sæmma dovddoi læk boattam, go lappum bardne, maidai lappum barne čuvušege viddasæbbo. Bærgalak gal buris suovva, atte olbmus arvvalus valddujuvvu; mutto son adna buok goanstaides ja famoides hettet dam ollašuttemest. Damditi læ dat vuoitto, atte — »son čuožžili bajas ja bođi ačes lusa.

Lasetuvvu.

Muttom jabmin sænga lutte.

(Lassi oudeb nummari).

Oudalgo don sardnuk daid sanid, læi okta usteb must cœlkkam mudnji: »O man dat læ čabbes mielde læt vœketet hæđalažaid.« Mon maidai dasa mittem, mutto vuoi, man čiegnalassi du sanek mu siloi bisanegje. Mon gæččalegjim illodet ja arvot mielas læt bæittem diti mu siskaldes mašotesvuoda; mutto dat oroi mu mielas, dego dat mašotesvuotta æmbo lassani. Dam aige rajest læm mon ovtast edninam juokke sodnabæive girkost mannam, mutto jos mon galgam læt duodalaš, de fertem mon dovddastet, atte mon læm vuostaičuožžom daid losimus duottavuodaid, maid læm gullam. Mon dattom gal šaddat muttom muđđoi religjona æcci, mutto sardnek læk alelassi sistesek doallam juoidda, mi mudnji dego muittali ovta sævdnjis eritsirrejuvvum čiegos dili birra, mast sikke mon ja ædnam balaime. Dat sævdnjadas, dam gavkas læ œdnam jakost læmaš juoga ječasvuoda laki dam papast, maid moai lebme guldam, ja moai lebme gæččalam garvvet dam oase papa sardnest mi gaibbedam læ ja dušše dam valddam mi jedđelaš læ læmas. Almage fertem mon dovddastet, atte im læt goassege duodaid jedđejuvvut šaddam.

Dego okta siskaldes sarje læ alelassi rappa-
sam.

Go garra-dalkke luovus doji odn'æk-
ked, de mu mielast orroi, dego Ibmel lifči
mudnji sardnomen. Altagasai suodnarak
æi aivestessi čuovgim dam lanja, mutto or-
ro dego suovggamen mu sielo sisa ja
čajeteme mudnji duhat dingaid, mak čuož-
želegje mu ala vaiddalet ja dubmet. Ja dai
hirmuš bajan-čærggasi čađa orrom gulla-
men Ibmel moare jiena dego muittalæme
dam boatte duomo birra. Vuoi, jos mon
dam dillai galgam jabmet, de fertem čađa
buok agalašvuodaĭ čierrot, damditi go silom
audogavuoda im læk bivddam.«

Dal javotuvvai son, i šat dam have
nagadam æmbo sardnot; dastgo su giella
læi sækkanam, ja su vuoi metesvuotta læi
stuois.

Mon gæččalegjim modin sanin jasgu-
dattit su raffhetes vaino. Mon muittalegjim
atte buok dat, maid son mudnji læi almos-
tattam, čajeti dam buore baimana oudast-
morras su jabmemættem sielo oudast; mut-
to vuost fertime moai rokkussi mannat Ib-
meli, vai son buristsivdnedifče daid burid
sagaid, mak must legje sudnji cælkket.
Mon rokkadallim, ja son čuorvvogođi mai-
dai Ibmeli armo maŋŋai, maŋŋil rokkus
lokkim mon Esajas 55 kap. ja muttom bai-
kid ođđa testamentast ja erinoamašet čuju-
tegjim mon sudnji dai apostal Paulus sanid:
**Dat læ jaketatte sardne ja aibas dokka-
laš vuostaivalddujuvvut, atte Kristus Je-
sus bodi maielbmai suddolažai audogas-
san dakkat.**« Mon sardnodim suina suddo-
lažai usteba birra, su fria rakisvuoda birra
lappum suddolažaide ja su vara birra, mi
golggatuvvui lonastusa makson buokai ou-
dast, ja mon gæččalegjim gidde su sielo
dam duottavutti, atte son mati šaddat bes-
tumassi ja likolaš jure dal. Mon celkkim
sudnji: »Dust i læk mikkige vuorddet, Ib-
mel læ juo du arbmoses valddam su rakis
barnes siste ja adda dal dudnji evangelium
siste diettevassi, atte buok du suddok læk

eriteikkujuvvum dam riftis oaffarlaba varast
ja son adda dal rafhe sardneduvvut daide,
gæk læk gukken erit, ja daide, gæk lak-
ka læk.«

Mutto maggar æppedaidolašvuotta ja
covkimvuotta vuoiŋalaš dingai harrai! Ok-
ta Hærra balvvalegji, gutte jorada buok
slai olbmui særvest, i gavdna gostege dag-
gar stuora daidemættemvuoda vuoiŋalaš
dingai birra, daggar egyptalaš sævdnjada,
go jure dai nuftgoččuduvvum »buoreb olb-
mui« lutte, dai maielmalažat ollo čuvgijuv-
vum olbmi lutte. Ja dat i læk obba imaš-
tallamestge. Vuostačîn læ navt, atte uccib
religjon-oappo læ daina alib skolain go al-
muk skolain, ja dasto boatta dat fina bajas-
gessujubme, mi galgga slipet ja poleret ma-
na vuoiŋa nuft, atte buris dokkalaš šadda
hæredet dam fina maielme joavko særvest.
Ja mi oažžop vel dasa lasetet dam hæjos
vuoiŋa hiebmo dam nuftgoččuduvvum
»skjøn litteraturast« (čaba čallagag), mak gal
min aige ansašivče hæjob nama, ja dasa
vela bottek theaterak ja ollo æra havsko-
dallamak. Dat, gutte dam vuoiŋa ja tovna
dovdda, i imašen ane, atte damlakkai læ.

Lasetuvvu.

„Nuorttanaste“

olgušboatta ovta gærde manost
ja maksa kr. — ovta krona — ja-
gest. Bladde dinggujuvvu Ta-
nast: Erik Andrease lutte Buol-
mates, Erik Tapiolutte Skipa-
gurast ja Samuel A. Samuelsen
lutte Rattovuonast. Karasjo-
gast: Josef Isaksen lutte. Ja
Nyborgas Mathis Laidelutte.
Altast Nils Olsen lutte Fielvuo-
nast. Maidai matta bladde ding-
gujuvvut olgušadest, G. F. Lund
Sigerfjord, Vesteraalen.

Redigeret trykt og udgivet af G. F. Lund. Siger-
fjord Vesteraalen.